

Секція 9. Національна безпека держави. Продовольча, інформаційна, енергетична та екологічна безпека територій та регіонів світу

РОЛЬ КІБЕРБЕЗПЕКИ В ЕКОНОМІЦІ

БОБОВИК Володимир, здобувач вищої освіти

спеціальність 051 Економіка

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. Обґрунтування ідеї важливості розвитку кібербезпеки як ключового чинника стабільності та зростання економіки. Розглянуті сучасні виклики, пов'язані з кібератаками, їхній вплив на фінансові ринки, бізнес та державні інституції. Аргументується необхідність впровадження національних та корпоративних стратегій кіберзахисту як частини економічної політики держави.

Ключові слова: кібербезпека, економіка, цифрові ризики, кібератаки, інформаційна безпека.

Щодня світ стає дедалі більш цифровим, і майже всі економічні процеси сьогодні залежать від безпечного функціонування інформаційних систем. Банківські операції, міжнародні розрахунки, логістика, торгівля та навіть державне управління працюють у цифрових мережах. Цифровізація допомагає пришвидшити процеси, внаслідок чого скорочуються витрати на очікування потрібної інформації. Однак, будь-яка атака на ці системи здатна викликати економічні збої, втрату фінансових ресурсів та зниження довіри інвесторів до ринку.

Внаслідок війни та глобальної нестабільності Україна переживає підвищену хвилю кібератак, що загрожують не лише урядовим ресурсам, але й приватним компаніям та критичній інфраструктурі. Ситуація показує, що кіберзахист є важливим компонентом в забезпеченні надійних економічних систем. За даними дослідження українського науковця Володимира Блинкова, «...динаміка збитків від кібератак у світі щороку будуть сягати понад 10 трильйонів доларів, а кожна успішна атака здатна зупинити виробництво, порушити логістику і призвести до масових фінансових втрат» [1].

Сучасна економіка потребує інвестицій у кібербезпеку як у спосіб збереження капіталу. Компанії, що впроваджують системи кіберзахисту, підвищують свою конкурентоспроможність, оскільки знижують ризик втрати даних і коштів. Передусім, це стосується банківських компаній та інвестиційних

компаній, які зберігають великі кошти та цінні папери, де потрібна підвищена надійність. Або ж, державні інститути та уряди, що містять великі об'єми важливою інформації, яка повинна зберігатися в захищених базах даних.

Як зазначає кандидат економічних наук Станіслав Горбаченко, «...розвиток сфери кібербезпеки вже потрібний на макрорівні. Це означає, що компанії та держави мають потребу в єдиних системах захисту інформаційних баз даних, де потрібні десятки та сотні спеціалістів у відповідній сфері, оскільки кіберзагрози стають більш масовими та серйозними». [2, с. 183]

Дослідження останніх років свідчать також про стрімке зростання застосування штучного інтелекту у сфері протидії кіберзагрозам. Така тенденція зумовлена браком людських ресурсів та неефективністю постійного ручного аналізу й виявлення спроб злому мережевих систем. На думку українських науковців Ганни Михальченко, Юлії Снітко та Валентини Іваненко, «...штучний інтелект поступово займає ключові позиції у забезпеченні кібербезпеки, оскільки здатний оперативно ідентифікувати загрози та запобігати потенційним вторгненням ще до їх реалізації. Підприємства, що прагнуть зберігати конкурентоспроможність у цифровій економіці, мають впроваджувати сучасні інструменти кіберзахисту, використовуючи можливості штучного інтелекту для формування й утримання конкурентних переваг» [3, с. 381].

У підсумку, кібербезпека відіграє важливу роль в забезпеченні економічної та інформаційної стабільності. Вона стає компонентом державного та корпоративного захисту, куди йдуть великі інвестиції щодо розробки стійкого захисту проти кібератаки та спроб заволодіти цінною інформацією, або ресурсами. А отже, сфера інформаційної безпеки буде динамічно розвиватися, буде потребувати великої кількості спеціалістів та інновацій в напрямку автоматизації та адаптації процесів захисту.

Література:

1. Блинков, В. Г. (2025). Кібербезпека як ключовий елемент економічної безпеки в ІТ-секторі. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, (20). <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-20-03-01>

2. Горбаченко С. Кібербезпека як складова економічної безпеки України / Станіслав Горбаченко // Галицький економічний вісник. — Т. : ТНТУ, 2020. — Том 66. — № 5. — С. 180–186. — (Публічне управління та адміністрування).

3. Михальченко Г. Кібербезпека в економіці: захист від кіберзагроз у цифровому світі / Г. Михальченко, Ю. Снітко, В. Іваненко // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2023. — № 38. — С. 377-384.

***Abstract.** Justification of the idea of the importance of the development of cyber security as a key factor in the stability and growth of the economy. Modern challenges associated with cyberattacks and their impact on financial markets, business, and state institutions are considered. The need to implement national and corporate cyber defense strategies as part of the state's economic policy is argued..*

***Key words:** cybersecurity, economy, digital risks, cyberattacks, information security.*

***Науковий керівник – КОНОПЛЯНИК Дмитро,
асистент кафедри українознавства та суспільних наук,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв***